

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt — kr.
Félévre . . . 2 » 50 »
Negyedévre 1 » 25 »
Községeknek, körjegyzőknek és népjózanítóknak:
Egész évre 4 frt, félévre 2 frt.
Egyes szám 10 kr.
Kapható a kiadóhivatalban, Engel Lajos, Valentin K. fia, Weidinger N. (Domján L.), Hochrein J. kereskedésében és a fődoh nyitóládájában.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu hetilap.

Hirdetéseket

elfogad Engel Lajos kereskedése a kiadóhivatal (Királyutca 14. szám), hol mindenkor a legutóbbi nyosabb árak szabataknak és hirdetések németből magyarra is fordittatnak. **Minden beiktatott hird. után 10 kr. bélyegdíj fizetendő** Nyilvterben 1 sor 10 kr.

Kéziratok
a szerkesztőségbe (Királyutca 14. sz.) küldendők.

Megjelenik minden szombaton. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Király-utca 14-ik szám. Kéziratok nem adatkak vissza.

Pécsi kiállítás

Trefort vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr a pécsi kiállítás alkalmával kiosztandó jutalmakra 300 frtot adományozott. Hála köszönet a közgazdasági ügyek iránt is érdeklődő miniszter urnak a pécsiekrol való megemlékezésért!

A hol az iparosoknak nincs barátjuk. Kaposvárról egyre érkeznek a kiállítási bizottsághoz levelek, melyekben elpanaszolják, hogy ők nagyon szeretőnek a pécsi kiállításban részt venni, de nincs Kaposvárott senki, aki őket ez ügyben felvilágosítaná s útbaigazítaná. A kiállítási bizottság annak idejében mint a pécsi kamara területének minden nagyobb városában úgy Kaposvárott is bizalmasan felkérte a közéletnek ismert vezérégyenit, vidéki kiállítási bizottság alakítására s küldött is nekik „terjesztés” végett vagy egy fél mázsa kiállítási nyomtatványt, de mint látszik minden eredmény nélkül. Kaposvárott úgy látszik csak a politikai közéletnek vannak vezérégyenai; pedig jaj azon népnek, mely csak politikából él. A kiállítási bizottság most Kaposvárra minden kiválóbb iparosnak külön küldi kiállítási nyomtatványokat. Hát mégsem Baranyavármegye vagyon utójára.

A kiállítás alkalmával Pécsen egybegyűző mezőgazdai vándorülés alkalmával Dezső Miklós pécsi szőlészeti és borászati vándortanárs is fog előadást tartani, melynek tárgya legközelebb lesz megállapítva.

A somogyeyei lukafai üvegyár termékei igen kiterjedt mérvben lesznek a pécsi kiállításon képviselve. A gyáros az üvegyártásnak több munkáját is fogja szemléltetve bemutatni, ami kétségkívül érdekes látványt fog nyújtani.

Herczeg Lajos pécsi részgyáros egy-egy napokban szabadalmazott s a borkereskedők és bortermelőkre nézve kiváló érdekekkel bíró

új találmányát, u. n. hordóajtó szelepet fog a pécsi kiállításon kísérlettel egybekötve bemutatni. Ezen kísérülék a hordóknak eddiggel szokásos vesztéséges megcsapolását mellözhetővé teszi.

Nagy harangja is lesz a pécsi kiállításnak; de nem olyan, mely a kiállítási deficit kifejtésére lesz hivatva (mert ilyen a pécsi kiállításnál nem lesz) hanem olyan, mely messze esengő ércszavával fogja hirdetni a kiállításnak naponként megnyitását és bezárását. A harang fölé alkalmazandó toronyfejben egy nagy óra lesz működésben. A nagy harangot Rupprecht János, az ótát pedig Zozel Nándor pécsi iparosok állítják ki.

A kalotaszegi népiipar termékei, a szép hirnővre és divatosságra emelkedett „kalotaszegi varrottas”-nak a pécsi kiállításban való bemutatása érdekében Gyarmathy Zsigáné a Bány-Hunyad vidékének háziiparral foglalkozó szegénysorsu magyar népnek valóságos patronusa — levelet intézett a pécsi kiállítás elnökségéhez, melybeu előadva, hogy Pécsről a kalotaszegi varrottas iránt igen szűk kereslet mutatkozik s hogy tavaly is Vécsey Istvánné Hyarmathyné iránt való sziveségből s a mondhatni nemzeti közügy iránt való érdeklődésből csak ismerősi körben mintegy 800 frtért értékesített kalotaszegi háziipari cikkeket — azon óhajának ad kifejezést, hogy az említett cikkek a pécsi kiállításban az itteni vidéken való ismertetés és terjesztés céljából elfogadtassanak. Tekintve, hogy e cikkek elfogadása nem ellenkezik a kiállítás programjával s azok a kiállításnak kétségkívül kiváló díszre válnak — a legközelebbesebben fogadtatnak el s az elnökség azoknak itt hathatós propagandát is fog emelni.

Kiállítási bejelentések folytatolagos kimutatása:

Kubik L. Székesfehérvár, kesztyűk, kikészített bőrök.

M. kir. állami főreáliskola Pécs, szabadkézi és mértani rajzok.

Mann János kölesd, asztalos munkák. Krompecher E. Példa, alagesövek, gazd. termények.

Varga Kálmán Boda, kapáló ekék. Első bajai gőzmalom, őrlémények. Szulner-Neumann Katieza Paks, női kézimunkák.

Schultze Adolf N. Szeben, gyapjuárúk. Blazsek adolf Budapest, késesárúk, szőlőszési eszközök.

Szondi Alajos Pereked, borok. Hofmeiszter J. M. Hertelend, gazd. termények.

Brossek Antal Brassó, posztóneműek. Papp József Oszró, asztalos munkák. Tandler Venczel Brassó, posztóneműek. Leonhard Ferencz Brassó, posztóneműek. Tebördorf József Pécs, reszelők. Feivel Lipót Budapest, vasbutorok. Weifert Gyula Temesvár, szabadalm. asztalos munkák.

Klaschka Mátyás Mohács, cipőárúk. Juhász János B-Monostor, hordók. Vogl Nep. János Pécs, kőfaragó munkák. Szabó Etelka Pécs, olajfémények. Leitner és társai Sz. Kraszná, magyar cognac.

Steiner Gábor Páprád, gazd. termények és élő állatok.

Hoppel Lajos Pécs, aranyozói mütárgyak.

Jung György Pécs, malomgépek. Butty Róza Pécs, művirágok.

Taizs József pécs, könyvnyomdászati és könyvkötészeti munkák.

Horváth Péter Siklós, eszímák. Horváth Lajos Siklós, eszímák.

Kovácsics Antal Pécs, szíjgyártó munkák. Vogler József, petáncai saavanyuviz.

Dr. Hetényi Lipótné, befőtt gyümölcsök. Gypsz József Pécs, kőtölgyműványok. Dr. Jellachich Károly Bárda, élővirágok. Maiczek Ida, kézimunkák.

A „PÉCS” TÁRCÁJA.

Kolozsvártól Kolozsvárig Pécsen át.

Írta: **Borbély György.**

— A „PÉCS” eredeti tárcája. —
(Folytatás.)

Tizennovegy falun át szálltam egy nap alatt lebb lebb, „Tótország”ból, „Magyarország” felé Rimaszombatig. De én csak nem maradtam „Rima, Rima partján.” Nyugatra tértem Nógrádba. Pince faluban ért a fél 10 órai este. Mindenki aludt. Csak egy öreg asszony, meg egy ifju ember álldogált az utca közepén nagy bottal kezökben. Ejfjeli örök voltak Sorsunkat elmondtuk egymásnak és az öreg asszony ünneppólyesen bevezetett a — — pajtába. „Nem addig van az öreganyám” — szólók — én ehetném. S a pajta ajtóban fényes holdvilágnál királyilag vacsoráltam meg a tál pityóká-levest, és ez mindig így ment volna. S pazar dorbézolásaimért csak egy piculát kelle fizetnem. Ki merné tagadni — jó egészséggem volt.

Még az nap megnéztem Alsó Strégován a kiszáradt fekete tengert, melyből az „Ember tragédiája” kibukkant. Egy nagy kalamáris az. A Madách-kastélynak voltam vendége. Ügyelmem, takargatnom kellett, nehogy

a fényes salomban kilátszodjék eszimból a szalma, mit emlékül hoztam a pajtából. Madách Aladár az ifju lyrái költő hisz borral melegített fel Innen aztán utalán ösvényeken és ösvénytelen utakon Forgách kékkői várát látogattam meg, kiről azt dudolták: „Vágd fiam, vágd Forgách, tiéd leszen Gimes és Gács.” Az „Akasztófa hegyen” találkoztam egy „sok emberrel.” Talán a Jókai „sok ember” is ugyanez. Ajátlja magát Ixx Ipszilón „kékkői lakos, országúti biztos, falusi képviselő, volt bíró, lesz jegyző — — és még sok minden.” aztán irjam fel nevét, hogy ő mutatta meg Kékkői várát; fél is irtam, Gyurkovits Györgynek hívják.

Aztán mindinkább lejt az ember, míg Balassa-Gyarmatnál homokba lép, de egyuttal szőlős-hegyek is emelkednek. A vidék kezd zagdagodni. A bajszatlan tótok apadnak. Vácz körül ujra hegyek, melyekről a kanyargó szöke Duna látható. Büszkén jártam be a főváros, mintha én tudnám legjobban az utját. Itt fényes paloták, ott piszkos kunyhók. Itt dorbfolyók, ott éheznek. Mindenki a kenyérért löt-fut eszeveszetten, csak Petőfi hi csatára fel a Dunaparton; de nagyobb célt mártára nem érhet ő sem; egy-egy kisebb eseteptét ha rendeznek csak lába alatt a — — kofák.

Öt napig zúgott fejemben a zaj Hatodikon valami hideg szél kerekedett és átfúj

a Szt-György terén, a Gellért hegyen és fújt engem Fejérvármegye felé. A Balaton akar-tam megnézni. Meg is néztem két hívós éj átvirrasztása után. Egyik jobban edzett, mint a másik. Athlétának való utazás. Ki a zöld szílvát nem szereti, ott ne athlétakodjék. Nekem jó volt, nem féltem, hogy béka terem a gy-mromban tőle. S ha teremne is, meg nem érne — így gondolám — víz nélkül; már pedig sem étel, sem ital a zöld szílván kívül nem volt benne. A szél mindig fújt és én fáradtan tértem be a koreszmába, hol már a beszedés is farszított. „Adjon Isten”-re senki sem felel. Ez már kárba veszett. „Ennivalót kérek.” „Tessék?” „Ezért is ok nélkül fáradtam. Még egyszer neki gyurkózik tudóm: „ennivalót kérek.” „Hát mit?” „hát tejet.” „Tessék?” „tejet! tejet! nyögöm keservesen harmadszor is. „Az nincs.” Csend lett. „Kérek szalonnát!” „Tessék?” „szalonnát uram! ha van eladó! Épen most fogyott el.” Pihennem kelle, hogy ujra kérhessek. „Kérek tojásokat!” „Tesséssék?” „Tojásokat, rántottát jó asszony!” „Egy emberért, két tojásért nem csinálunk tüzet.” „Nyersen! jó asszony, a menyébli Istenre, nyersen! sütes, főzész, melegítés nélkül nyersen! aztán fekete kávé tüz nélkül, méz nélkül, hidegen és keserűen . . . remélem megrégett. Többet egyet sem szőlottam, csak ittam — tojást és fekete levét. Bággyadt voltam; a szél fújt, a fővárosi szél. Kimentem a rétre lálni, hol

Lakatos György Vázsook, szállóprás.
Kelemen Ándor Sásd, szarvasmarhák, sertések.
Klein Mátyás Felső-Mindszent, borok.
Faller János Felső-Mindszent, borok.
Schippert Károly Felső-Mindszent, borok.
Weber Péter Magyar-Egregy, őrlémények.
Keil György Brassó, keztűk, keztűbőrök.
Pick L. Bécs, autombata-zongora.
Treiber János Mőza, lombfűrészes munkák.
Kotter M. Stuttgart, marhaeszlógató készülek.
Berger Miksa méhek, méhészeti termékek.
Lipták Lajos, műkulacsok.

Baranyam. szabályrendeletai.

Baranyavármegye szabályrendelete

a községi pénztári kezelés és számvitel módjáról az 1886. évi XXII. t. c. 140. §-a rendelkezéséhez képest.

1. §. A községi pénzkézelésre néve a számadási év a naptári évvel megegyező.

2. §. A községi pénztári kezelés és számvitel alapját képezi:

- a) a vagyonleltár,
- b) a költségelőirányzat,
- c) a községi bevételek és kiadások kezelése,
- d) a pénztári vizsgálat.

Ezek mikénti szerkesztését szabályozzák a következők.

A)

A vagyonleltár.

3. §. A községi pénzkézelés és számvitel alapját a vagyonleltár képezi, a községi számvitel helyes és célszerű berendezésének biztosítása tekintetéből a községi törvény 109. §-a értelmében a községnek és a községi felügyelet alatt álló intézeteknek ingó és ingatlan vagyonáról és javadalmáról évenként és pedig mindenkor a községi költségvetéssel egyidejűleg azzal együtt 15 napnál későbbre kitéendő leltár készítened, rendelkezésnek megfelelő módon akként, hogy az csakis teljesben hiteles alapon és pedig akként szerkesztessék, miként az a vagyon állásának teljes hű és tiszta képét nyújtja.

E cél elérésére a leltározás nem egyedül a vagyonkezelő által, hanem ezenkívül az előjáróság egy tagja és a községi vagy körjegyző közreműködésével egyidejűleg lelkiismeretesen fogatosítandó leltári vagyon szemle alapján eszközözendő.

4. §. A leltárban az összes ingó és ingatlan vagyon, tehát egyrészt a községnek, vagy községi intézetnek, mint erkölcsi testül letnek tulajdonában levő mindennemű javak,

jövedelmező jogok, állami és magánkötvények, értékpapírok, anyok, butorok stb., szóval az összes cselekvő vagyont képező alkatrészek kellő részletkezéssel, tehát tételként mennyiség, minőség, érték és jövedelem szerint a használati mód, állapot és minden a teljes tájékoztatásra szükséges ismeretek pontos kitételeivel (a jövedelmező és -nem jövedelmező vagyonyrészek külön kitüntetéssel) veendő fel, másrészt pedig a községnek terhelő összes adósságok, vagy egyéb terhek tételként ugy összesítve, tehát az összes szenvedő vagyon szintén a teljes tájékoztatást nyújtó körülírással kimutatandók.

Ezeknél fogva a vagyoni leltár, mint az I. alatti minta mutatja, két főrésze osztandó u. m. „Cselekvő állapot” és „Szenvedő állapot”, a cselekvő vagyon könyvből áttekintés végett czimekre osztandó, u. m. I. Ingatlanok, II. Javadalmak, III. Kötvények és értékpapírok, IV. Letéti pénzek, V. Ingóságok. A nem jövedelmezőség a jegyzet rovatban okadatolandó. Az összes cselekvő és az összes szenvedő állapot végösszegeinek egybevetése utján legvégül a tiszta cselekvő vagyon állása kitüntetendő.

5. §. A községi vagyon leltára mindenkor a mult évi már átvizsgált leltár alapján készítened s az apadás, vagy vaporadási változások az új leltár jegyzet rovatában jelzendő és igazolandók, e végből a változások kelte nyilvántartás céljából a községi vagy körjegyzővel már évközt is közlendők, hogy az évenként eszközözendő leltározásnál, illetve fogatosítandó vagyon szemlénél a változások kellően ellenőrizhetők legyenek.

6. §. Az évközt előfordult minden vagyonváltozás a községi zárszámadáshoz melléklendő leltárban is pontosan kitüntetendő s igazolandó.

B)

A költségvetési előirányzat.

7. §. A községi törvény 122 és következő §§-ában érintett költségvetési előirányzat célja, a község egyévi szükségletének meghatározása és a szükséglet fedezésére szolgáló eszközöknek kijelölése lévén, ehhez képest két főrészből áll: egyrész a „szükségleti”, részben, mely a jövő évre tervezett kiadásokat, és a „fedezet” részben, mely a jövő évre remélhető bevételeket foglalja magában.

Mindkét rész, vagyis egy a bevételek, mint a kiadások, osztályozandók, mindenképp előttrészes, vagyis minden évben ismétlődve ugyanazon czímen, akár egyenlő összegekben (állandó tételek) akár változó mennyiségben, (változó tételek) előforduló és rendkívüli (átmeneti) vagyis csak bizonyos időben, csakis az előirányzati évben, vagy legfeljebb néhány évben át felmerülő bevételekre, és kiadásokra.

A rendes bevételek és kiadások is két természetűek és rendeltetésük szerint a könnyű áttekintést és minél teljesebb tájékoztatást tűző-

lul szem előtt tartó osztályzással rovatokról, czimre osztandók, illetve ilyenekre sorolandók.

Mint hogy pedig a községi törvény 129. §-a szerint a mennyiben a község kiadási a községi törzsvagyon jövedelméből nem fedeztetnénk, a községi lakosokra és birtokosokra községi adó vehető ki, a bevételek és kiadások csoportosításánál még a községi törvény 130. §-ban foglalt szabályok is különösen szem előtt tartandók.

A költség előirányzati tételek megállapításán alapul veendő egyrészt a folyó évet megelőző számadási év eredménye, másrészt a folyó évre készített és törvényhatóságilag jóváhagyott költségvetés.

8. §. Azon községekben, melyekben a kiadások a község vagyonából fedezetnek, tehát községi adó nem vettetik ki, az előző §-ban elrendelt osztályozás színtén kitüntetendő.

9. §. A költségvetés tervezetét II. alatti minta szerint kis és nagy községekben a községi illetve körjegyző készíti el.

A törvényhatósághoz mindig két eredeti példányban bemutatandók, melyek egyike a törvényhatóság használatára szolgálván, a meggyél visszaartatik, másika pedig a költségvetési tételek igazolásul szolgáló okmányokkal együtt a községnek visszaküldetik.

10. §. A költségvetési előirányzat minden bevételi és kiadási tétele okmányonval igazolandó, és pedig: a rendes bevételi tételeknél a szerződés, vagy a jövedelmi forrás okmányának a jegyző aláírásával hitelesített másolataival, a többi, így a rendkívüli és előre nem látható jövedelmek felvételéhez a költségvetést készítő jegyző által csupán ennek aláírásával az illető tételnek! külön-külön indokolás melléklendő.

A kiadásoknál az állandó kiadásokat igazoló községi szabályrendelet egy példányának hozzácsatolásával, esetleg külön határozatok s jegyzőkönyvi kivonatok egyszerű másolásával, nem állandó s rendkívüli kiadások tételkénti költségjegyzékkel igazolandók.

11. §. Ha időközben előre nem látott körülmények következtében rendkívüli kiadás fordulna elő, annak fedezésére néve pótköltségvetés készítened, ugyanazon módon, a hogy az az előző §§-okban körül irvavan

(Folyt. köv.)

Sport.

A mult vasárnap délután nem élvezhette egészen a korcsolyázó közönség, mert a sűrű hóesés lassankint elborította a jeget és minden igyekezet, hogy a hóréteget lelapórják, meghiúsult. Pedig volt katona-zene is, az idő pedig oly kellemes lanyha volt, hogy az ember elfelejtette, hogy tél van: különösen ha végig tekintett azon e sok üde piros arcon, a kik a négyest kecsesen lejtették — azt hitte az ember

nincsen korcsmáros, sem korcsmárosné. Beszélgettem a holdvilággal. A szél reggelig fujt.

Reggel elsántikáltam Nyékre, Vörösmarty születési házához. Kérdeztek: hát mit keresek? és úgy látszik megnyertem a vincellérné kezét, mikor így válaszolék: hát magokat meglatogatni jöttem. Aztán elmondogéltem ki, egész a — diófiaga, a nap sütött, a szél fujt, én a diófa alatt aludtam. Majd levánszorgtam Velencei faluba, hogy vizet igyam az asszony kikergetett. . . . Hogy, hogy? hát itt lakott a Vörösmarty anyja, az a derék jó asszony, ki olyan derék embert hozott a világra? . . . az én asszonyom nem tudta, miről gondolkozom. Székesfejérvárt Vörösmarty szobra van. Itt a tornatanar magyarázta meg este 7 órakor, hogy ez és ez a falu a szomszédban egy órányi járásra van, bizvást elérem szürkületig. . . . elértem éjféltre. Még mindig a fővárosi szél fú, s egész hajt vala a Balaton partjára, hol „sir a kis lány.” Alldogáltam a tó partján. Kristály viz, arany halak uszálhatnak benne. Tiszta mindenütt, csak Balatonfüreden locsogtat piszkos szemetet a partra a sétáló fürdővendégek gyönyörűségére.

Felcselgettem Tihanyank „riadó leányával,” és hogy a népet jobban megismerjem, szóba álltam mindenkivel. betértem mindenki-

hez. Legjobban a pap fogadott, mert ő ezek között a legműveltebb. Készséggel ajánlá fel tintáját és pennáját a lelvírásra. Alázatosan jeltelte ki számomra a még alázatosabb könyvének legeslegalázatosabb mészkatlanát S én csupa alázatossággal eltelve, szájret gőrbültem a domboru téglaművön. Két könyvötöm a megmondhatója milyen hosszú levelet írtam. Megmutattam a papnak is, hogy valamikép szót csaljak ki belőle. Megesőváltá fejét, de nem szólott semmit. Főlek a némaságtól. Atszálltam a túlsó partra. Ime itt folyik a szó, mint a méz. Hiába siettem, félőráig kelle halogatnom, míg a szomszéd falu nevét megmagyarázták. Kezdtém boszankodni, de nékem az olyan jól esett. Ki beszélni szeret, az rossz ember nem lehet.

Ott hagytam a fürdő gyerekeket. Hol most ók fürödnek. unokáik majd aratni fognak. A Balaton vize majd elmegy onnan. A két part különbsége megszűnik. A túlsó part némasága beszédes lesz. A tiszteletes úr és még sok mostani élonek fejfáján (ha lesz) ez lesz írva: „por, hamu, semmi vagyunk.” Akkor majd mindenütt érez-kemenélek lesznek. A mészkatlan darabjait holmi turisták föld alól fogják ásogatni, mint most a „kecskekőrmekeket” és elviszik emlékül, mint „becse régisé-

get.” Én is zsebre raknék egy darabot, de már akkor rólam is azt mondják: „fuit” . . .

Siettem le Pécs felé, hogy közöntssem a nem rég alakult „athletika klubot” Atrohan-tam Tolnában, Baranyán. Jó idők jartak az utasnak; mindenütt esépeitek, szalma volt bőven; nem sajnálták. Jartam fénves palotákban és háltam szabad ég alatt. Mindenütt jó volt. Leginkább szerettem azt az öttagu társaságot, mely a zold hegyoldalon fogadott csillag-sádos szobájába: a hosszú botu törpe számadó, a gyolcs gatyája „bujtár,” a zsiros kanász, az ches e-ös és a nagytüi Én. Azért szerettem őket, mert ók is szerettek engem. Köztük magam azért, mert ók szerettek. Egy teknőy turót találtak elem. Kenyér, kés, kanál, villa és efféle apróság luxus lett volna. Belemarkoltam néhányszor, azzal a különbséggel, hogy az első markolásnál tele volt a teknőy, az utolsó markolásnál üres volt a teknőy. Talán főbe vertek volna, ha piros borkból nem iszom

(Folyt. köv.)

hogy tavasz viránya lepte be a jég-tükröt — pajkos játékokat fűze a természet: farsangi tréfa gyantán. A hőlygek közül, kiket a sikos pályán hamarjában feljegyezhetünk, jelen voltak: Bartosságh Imréné, Fekete Mihályné, Igalits Radóné, Lukács Adolfné Weiselné, Sztankovics Györgyné, dr Gereze Péterné urhölgyek, Dienes Karolin, Littyke Mariska, Kellauer Mariska, Zimmermann Ottília, Picha Irma, Friedl Aura, Nemajovszky Mariska, Lukries Etelka és Stefánia, Aidinger Riza, Mezey Margit, Müller Melanie kisasszonyok. A folyton tartó havazás dacára fél 5 óráig együtt volt a díszes társaság, aztán lassankint üres lett a tér.

A bpesti I. ker. polgári kör jégpályáján f. hó 9-én tartották az első versenyt díjjal. Éremmel következők sorrendben: I. Megnyitó-verseny. II. Sikverseny. III. Verseny hátrafelé. IV. Tanulók versenye. V. Nagy sikverseny. VI. Akadályverseny.

Geszten. Tisza Kálmán birtokán f. hó 5., 6-án nagy vadászat rendeztetett, melyben Bihar megye összes előkelő birtokosa részt vett s mindkét napon a vendégszerető háziur czádag és kedvelés lakomái zárták be a dus eredményű vadászatot.

Gróf Hunyadv Imrénének ürményi birtokán nap rasz alatt 2370 nyul, 1221 fácán, 119 fogoly esett a közelmutó napokban megtartott vadászat alkalmával.

A budapesti polgárok díja, mely a lövészekre tüzetett ki, az egész kiállítást figyelve magára vonta E díj tudvaleg 40,000 forint tesz ki. „Szent István díj” nevet nyert s már az ideig szentistvánapjai versenyei ki fog tüzetni. Jelenleg ez a legtekintélyesebb öszeg a kontinensen, mely felülül a párizsi Grand Prix, a hamburgi „Derby,” a berlini „Union,” a baden-badeni „Arany Pokal” és a bécsi „Derby” díjakat s hivatta van Budapestet a kontinens első lövész terévé emelni.

Az „Allgemeine Sportzeitung” jelenté hogy Bécsben egy bizottság alakult a legelőkelőbb sportfőnökökkel, melynek célja a gyakorlati sportnak eddig meglehetősen elhanyagolt ágait kultiválni és különösen a járást, futást és ugrást, mint az atletika fő ázatit érvényre emelni. 1888. év tavaszán rendezik az első nemzetközi versenyt, melyen mind a három specialis sportra nagyszerű díjak s bajnoksági cím lesznek kitéve.

Küzdeme a világ bajnokságért. Párizs mellett, a Szajna egyik szigetén folyt le m. év december 19-én Schmith John angolországi és Kilrain Jake amerikai bajnok közt az érdekes ököviadal a világ bñjokságáért. 106 „menet” után a győzelmé eldöntetlen maradt. A nézők, mintegy 60-an, nagyszerű angol amatőrök voltak, kik belépti díj címén 30 font sterlinget fizettek fejéknél.

Uzsoversenyt rendeztek dec. 4-én a bécsi „Diana” fürdőben. Legérdekesebb volt a bajnoki verseny, melyben 5-én vettek részt Straer Károly ügyvédé lett a győzelmé, a ki 59 m perc alatt uszta meg a 68 méteres pályát.

A csakortnyai fiatalok koresolyaegyletet alakított, melynek elnöké Pethő Jenő választották, melynek Greskovics János, pénztáros Pulai Henrik, ellenőr Ujváry Mihály. Az egyesület tagjainak száma eddig 46.

A szabadkai „Achilles-sport-egylet” új év napján nyitotta meg ünnepélyesen a vasúti indóház közvetlen-közvetlen levő jégpályáját díszes és nagy számú közönség jelenlétében. A műkoresolya zásma Stojkovic Giszella k. a. és Scherer né urnő tüntek ki leginkább. A fenti egylet e hó 22-én a Palies taván nagyszerű koresolya és jégvitorlás versenyt fog rendezni.

Az újvidéki kerékpáregylet f. hó 7-ikén rendezte bajlát, mely igen látogatott és kiválóan fényes volt. Szünóra alatt műmutatványok voltak, miket a közönség nagy tetszéssel fogadott. — Ugyancsak Újvidéken a lövészegylet f. hó

28-ikán, a tüzoltóegylet pedig február 1-én rendezte bajlát.

A zombori koresolyaegylet 7-én jégünnepelet rendezett, melyen a közönség — úgy néztek, mint működő tagok igen szép számban vett részt. Volt két verseny is, de csak gyermekek részére; a hőlygek és férfiak versenye ezuttal elmaradt. A négyest 30 pár táncolta.

Levelezés.

Siklós, 1888. január 10.

Sokáig voltunk kénytelenek hallgatni a helybeli vörös-kereszt-egylet főkjárol, mert a választmányt a helyi, hogy úgy mondjam, különleges társadalmi viszonyok annyira elkedvetlenítették, hogy a közönyösség üttötte fel fejét és már már hittük, hogy a nagy hideg a kedélyekre is áthatván: e tán a legközelebbi jövőben nagyon is szükséges egyesület helybeli főkja is, letelvény a 6 év — befagy.

Mint azonban a következőmny mutatta, kellemesen csalódtunk. Az egyleti tagság kötelemen 6 éve lejárván, új alvási felhívás becsátottat ki, minek eredménye eddig 90 tag. Az így újra megalakult főközelet f. hó 8-án tartotta a nagyközösg díszes termében tisztúit közgyűlést. A választmányba, a szavazatok többsége szerint a következők választottak be: Pámmer Péterné, Toll Zsiga, dr Darázszy Ödön, Petrách Józsefné, Kohárics József, dr Reisz Adolf, Novák Sándorné, Mautesk a Ferencné, Schirmund Gyula, Belicesk Gyuláné, Németh Alajosné, Schlessinger Simon, özv. Vághó Dánielné, Schirmund Gyuláné, Haksch Ferencné, Németh György, Spitzer Sámuelné, Gombos Pálné, Klein Károlyné, Paulay Edéné, dr Darázszy Ödönné, Kohárics Józsefné, Henk Antalné és Kummer Andrásné.

A megalakult választmány nyomban megtartotta tisztválasztást, melynek eredménye a következő: főrehelők: Kohárics József, hölyvelők: Pámmer Péterné; pénztáros: dr Reisz Adolf és jegyző: Toll Zsiga. Egy uttal elhatározottak, hogy február hó 11-én az egylet javára tánevigalom fog tartatni és a tagok további gyűlése folytattni fog.

Midőn az új választmányt üdvözöljük, kívánunk neki új erőt és jó sikert is. Egyuttal hiszük, hogy nemes hivatást egész odaadással teljesíteni és szegény társadalmi életünk élénkítésére is jótékony befolyását érvényesíteni fogja. Reméljük tehát, hogy működéséről gyakran lesz alkalmunk jó hírt adhatni.

E lapok hasábján nem többször megpendített eszme egy tüzoltóegylet megalakítása ügyében, úgy látszik: megvalósul. Most alakult meg és toborozzák a tagokat. Van már számos lelkes barátja és így hiszük: a képviselőstílet is megteendő a magáét; csak aztán a közkutakról — a melyek siralmas állapotban vannak — gondoskodni el ne feledkezzenek.

Különbön figyelemmel fogjuk kísérni e mozgalmat és annak eredményéről számot adunk. Addig is kecsgetni a remény, hogy mind a polgárság, mind a nagyközösg képviselőstílet nem leendő szükmarku e tárgyban és oly anyagi támogatásban fogja részeseitni a tüzoltóegyesületet, a minőt az vagyoni biztonságunk érdekében csak megkíván, annál is inkább, mert minden polgár meg van győződve arról, hogy a jelenlegi állapot további fentartása nemcsak egyeseik, hanem a város összességének is veszélyével jár. Péter fi.

Farsang.

Carneval herceg az idén is Themis fiainak sorfala közt tartá városunkban felvonulását, és pedig nagy pompával és mégnagyobb sikerrel. Az idej jogszábról méltán elmondhatni, hogy az minden te intetben kiállja a kritikát. S midőn ezt constatáljuk, kedves kütelességünknek teszünk eleget, ha kijelentjük azt, hogy e sikerben az oroszlárnés a szereztetremelő lady patronesset, Tost Gyuláné urnőt illeti meg, kinek szeretetre méltó előzeny modora a bál szellemi sikerét, nemes áldozatkészsége, fáradsátnak tevékenysége pedig az anyagi sikert is biztosította, mely körülmény nagyon is érthetővé teszi az idej jogszábr fényes sikerét. Nemkülönbön a közönség részéről is nagy volt az érdeklődés, mi

a tömeges látogatottságban nyert nyilvánulást. A bánya kevéssel 9 óra után vonult be a rendezőség sorfala közt és a „Rákóczy” hangjai mellett smütán átvette Jónástól az ez alkalomra irt és neki ajánlott jogász-csardást, melyért — közbevetőleg legyen mondva, Jónás márkát 50 frt tiszteleddj ítötte — kezdetét vette a tánc, mely aztán folytonos kedvelyes hangulatban hajnali 5 óráig tartott. Az első négyest 62 pár táncolta melyben a következő hőlyeket lehetett látni: Tost Gyuláné és leánya Ilona, Aidinger Róza, Arányi Ninus, Bogyay Leontin, Blum Gyuláné, Basa Ilka (Bécs), Danitz Juliska, Dekleva Zsella, Dévényi Gábris, Dobszay Mariska, Driesz Nelli, Dulánszky Riza, Fonyó Margit (Somogy), Fülker Etel (Siklós), Friedl Aura, Gálovits Elvira, Gyenes Iza (Gyüd) Gózon Margit, Grész Ilka (Siklós) Herbert Jánosné, Hoffer Melánia, Horváth Mártha (Pécsvárad), Jásek Etelka, Ibrig Sarolta, Kaizer Vilma, Kindl Ilka, Kelauer Gábris és Mariska, Kalupka Maris (Bonyhád), Krauze Irma, Krupiczter Gizella, Kubovics Gábris, Kálnayné Találkovits Hermin, Littyke Mariska, Littyke Jenny, Lukritis Etelka, Ludvig Ilka, L. elmer Ida és Gizella, Lindtner Mathild (Budapest), Moravetz Manfréd és Karla, Meistris Ilka, Nádosy Ida (Szt.-Lőrinc), Nagy Flóra, Obetko Lujza és Giza, Petrás Hedvig, Pricz Etuska (Pécsvárad) Percel Crescencia (Tolna), Schneckenberger Irma, Sey Silvia (Móhács), Soostó Mariska, Straicher növérek, Thali Ilka, Tallián Jenny és Cziili, Thaler Gusztávné, Ugrósty Anna (Szederkény), Zsille Etelka, Zdrahal Ernesztin. — A bál fényét a szép hőlygokszorban kívül, városunk és a vidék több előkelősége is emelte megjelenésével; ott voltak: Kardos Kálmán, Aidinger János, Nádasz Kálmán, Szily László, gróf Festetics Alphonz, Teinmann Gyözö huszárezredes, Tost Gyula, Sz. edy József dr, Fekete Mihály, Zsolnay György, Dulánszky Adolf, Hinka László, Littyke József, Németh József, Ivánkovits István, Driesz Lajos, Bors Emil dr, Dámpf Sándor dr, Záray Károly dr, Lukáts Adolf dr, Kossutány Ignác dr, Cigányi Béla, Heindl Vilmos, Kirstein Ágoston, Blum Gyula, Fürster Béla, Nagy Jenő, „Ersth János stb. stb.

A nögyleti álarozs bál mely f. hó 9-én tartott meg a Hattyúban, azon mulatságok közé sorolható, melyekről a jelen voltak azt szokták mondani: jaj de bánom, hogy elmentem. Hogy olvasóinkat kik jelen nem voltak, tájékozassuk, hogy hál tulajdonképen milyen is volt az, ami f. h. 9-én a nögyelet által rendeződött, megpróbáljuk azt definiálni. Vala pedig ezen, ugynevezett álarozs vigadal m nem egyéb, mint a pécsi jótékony nögyelet által saját pénztára javára rendezett s nagy közön-échiánnyal egybekötött unodalom. Mint ha csak ki lett volna a falragaszokon téve, hogy álarozs minél kevesebb legyen, oly kevés maszkot lehetett látni. Férfi közönség elég nagy volt, egész hosszában álltek a padokon, várva a jó szerencsét. A női álarozsok nagyon élettelenek voltak és szörnyű egyszerű módon elkészített szellemi konfliktus traktáltak a kétségbeesni kezdő férfsereget, mely e silány traktus fölött észrevehetőleg, hangos szakvakban adott kifejezést elégedetlenségének, „Ismerlek” — „én is” — „tudom mikor lumpoltél” — „én még jobban, mert nem a te fejed fájt utána.” — „tudom lány poharat töről össze a multkor a Neusiedlerné” — „már ki is fizettem”; „jér sétálj velem te bajszatlan jogász mert szeretlek. — ah! nekem még a nyelvem is kilóg, annyira szaladok utánad” stb. ily szellemesebbnél szellemesebb szóváltást lehetett hallani.

Legnagyobb elevegség a női álarozsok közül két rózaszínű domino tanusított, kik élénken forgolódtak és szellemes megjegyzéseikkel sokat gondolkodóba ejtettek; továbbá egy töléány, ki bámulatos elevegséggel sok ember gyöngéjére rátápatott, ki azonban egész este csaknem egyedül egy férfit tüntetett ki és halmozott el szellemességével. Férfi maszk csak négy volt. Izléses jelmezt nagyon keveset lehetett látni; legizlésebb volt a „Telé” csakhogy nagyon is fagyosan viselte magát. A páholyokban, melyek mind telve voltak, elégán közönség foglalt helyet; a szünóra után táncra a közönségnek csak egy kis töredéke maradt, s az is két órákor már eltávozott. A négyest 10 pár táncolta. Közönségünk nem jól teszi, ha elhanyagolja a nögyeleti mulatságo-

kat, mert ez a növegytel mely a jótékony-
ságnak városunkban életét eleme, és melynek
áldásos utiközbe előtt mindenkinél tisztel-
tet kell meghajolni, meg nem érdemli.

A közönség érdeklődését talán úgy le-
hetne felkelteni, ha az intéző körök ily mulat-
ságok alkalmával mindig valami meglepetések
pl. tréfás menetek rendezése, vagy tréfás tár-
gyak kisorsolása által igyekeznének a közön-
ségre vonzó hatást gyakorolni. P—p.

Az athleta bátra vonatkozólag a közön-
ség egy részében azon nézet lévén elterjedte,
hogy az jellemből lesz, felkértünk annak
kijelentésére, hogy ez értesítés teljesen téves;
az athletát bája igazi bál lesz, az egész me-
gyére kiható s tekintve az egyet nagy számú
tagjait s nagy érdeklődést, mely a bál iránt
a közönségben mutatkozik, talán még deficitet
sem fog járni. A költségek körülbelül 1200
frtra fognak rugni. A rendezőség fíradhatatlan
munkáit; tagjai — a tisztikarból: Bartosságh
Imre, Liszky Bálint, Egy Béla dr. (főrendező), Vaniss Sándor, dr. Kereky
Mihály, dr. Johann Béla, Igaltis Radivoj; az
igazgató választmányból: Bodó Aladár
(főrendező), Feiler Mihály, Heinesz Károly,
Benyovszky Manó, Reeh Gyuri, Radentich
Géza, Zsolnay György. — a tagok közül:
Berecz József, Bereczky Miksa, Beierlein Béla,
Egy Dezső, Fatér János, Gaál László, Hor-
váth István, Jeszenszky Lajos, Jobst Béla,
Kellauer Gábor, Koszits Kamill, Lítke Jenő,
Mészáros Lajos, Mayer Károly, Lejtényi Sándor,
Ott Béla, Pápe Dénes, Percel Béla,
Serk Géza, Sech Károly, Rassovszky Julián,
Schmidt György, Stankovits Gyula, Szinkovich
Károly, Taizs Károly, Rupp István.

A pécsi nemzeti kaszinó folyó hó 28-ikán
tartja bálját. A meghívók már elküldtek, a
táncend is kiválasztott és erről csak annyit
árulunk el, hogy igen izléesek. A rendező-
bizottság létfont kezdte meg működését s azt
nagy buzgalommal folytatja. Rendezők Kiss-
faludy Imre igazgató elnökeite alatt: Bereczky
Miksa, Egy Béla dr, Feiler Mihály,
Herberth János, Jeszenszky Lajos, Koszits
Kamill, Lammer Károly dr, Liszky Bálint,
Mihályffy Ernő dr. Miltényi Miklós dr, Nick
Alajos dr, Országh Lajos, Percel Béla, Serk
Károly dr, Szekrényessy Ferenc dr, Zöld Sándor
dr, Zsolnay Miklós, Vaniss Sándor mely
gyászja miatt egy időben veszítvén el test-
verét és sógorát = a rendezőségől lemondott.

Az orgonapítők f. hó 21-én a Scholtz-
féle sorcsarnokban bált rendeznek. Belépti-dij
személyenként 80 kr. — A tiszta jövedelem a
kath. legényegylet háza és a munkás beteg-
segélyegylet javára fordítottak Belépti-jegyek
a meghívó előmutatása mellett január 6-ikától
előre válthatók: Angster József úrnál (József-
utca 30. sz.), Alt és Böhm (Király-utca) és
Tigelmann A. (sörház-utca sarkán) urak ke-
reskedésében és bál estején a pénztárnál. A
zenét Jónás János népezenekara látja el. Kez-
detű 8 órákor. Felülvezetések köszönettel
véteket és hírlapilag nyugtáztatnak.

Herczenberger József tanciskolájának első
csoportja (delutáni társaság) részére folyó hó
19-ikén este 8 órákor táncestélyt rendez.

Isten áldja a tisztas ípart! A pécsi kath.
legényegylet ifjúsága január 14-én saját egy-
leti helyiségében zártkörű táncvigalmat rendez,
Belépti díj személyenként tagoknak 60 kr.
nem tagoknak 1 frt.

A mohácsi kereskedelmi önképző és beteg-
segélyegylet f. hó 21-én az iparosok olvasó
köré nagyszerűen saját alaptökeje javára
zártkörű jótékony célú táncvigalmat rendez.
Belépti díj: személyjegy 1 frt, családjegy 2 frt

A baranya-sellyei kaszinó f. hó 19-ikén
saját helyiségében táncmulatságot rendez.

A vörös kereszt egyet pécsi fiókja február
hó 1-én táncvigalmat rendez.

A szigetvári olvasó egyet f. hó 15-én sa-
ját helyiségében táncal egybekötött tea-estélyt
rendez, Kezdetű 8 órákor. Belépti díj: szemé-
lyenként (teával együtt) 30 kr.

A högyései uradalmi tisztség a kaszinó
könyvtára javára f. hó 17-ikén az uradalmi
nagyvendéglő termében táncvigalmat rendez.

A pécsi polgári kaszinó február 4-én a
sörházban bált ad.

Hírek.

Athelyezés. Amit mult számunkban jelez-
tünk, bekövetkezett Hammer Károly kir.
tanácsos pénzügyigazgatóknál áthelyeztetett Te-
mesvárra pécsi pénzügyigazgatóvá pedig a
kir. tanácsosi cím díjmentes adományozásával
Dragonescu Dömjén pénzügyminiszteri
titkár és pénzügyőrségi központi felügyelő
nevezetett ki — Hammer ur távozását váro-
sunkból bizonnyalattal vesszük tudomásul s velünk
együtt bizonyára mindazok, kik őt közelebbről
ismerni tanulták. Nem szivesen megy ő sem
körülnk, s bizonyára a pénzügyminiszter sem
rendelkezett volna vele télviz idején, de a
szolgálat érdeke parancsolta. A temesvári nagy
fontosságú és a pécsinél kétszeres terjedtebb
hatáskörű pénzügyigazgatóságnak mely hóna-
pok óta főnök nélkül áll, nagy szüksége van
Hammer Károly kir. tanácsos kiváló és álta-
latosan elismert és feljebb való által is méltó-
tan szakterelmére. Utódja Dragonescu Döm-
jén élte 40 es évében van s nős, családos.

A tartalékos hadnagyk. kik legutóbb
nevezettek ki és pedig az 52-ik gy.-ezredhez
Zsillett István, Stankovits Gyula, Krausz
Aurel, tegnap és ma teszik katonai feljebb-
valóiknál szokásos tisztelgéseiket. — E hírrel
kapcsolatban megemlítjük, hogy a mult évben
tisztvi vizsgát tett önkéntesek közül ugyancsak
tartalékos hadnagyká nevezettek ki: Liebm-
an Károly a 101. gy.-ezredhez, Boritszky
Imre a 86 ik gy.-ezredhez, Nick Mihály pedig
tartalékos tisztelgésüknek a 23. ezredhez.

Hymen. Deutsch Kornél, Mohács város
pénztárnoka eljegyezte hivatali előlökne: né-
hai Rül Jánosnak szép és kedves leányát:
Klementin k. a. t. — Toll Zsiga siklósi se-
gélyegyleti pénztáros eljegyezte Tachler
Laura k. a. t.

Nemesseg adományozás. A király Bach
Lajos testőrnök és I. oszt. századosnak „ma-
gocsi” előnévvel a magyar nemessegét adom-
ányozta. — A 9 ik ént tartott megyei közgyü-
lésen e tény kihirdetésekor Kardos Kálmán
főispán és Szily László elismerőleg emlékeztek
meg a kitüntetett családjáról, mely régi idők
óta Mágocson az edény ipar terén kifejtett fá-
radhatatlan buzgalomával nevezetes eredmé-
nyeket ért el.

Az egyházmegyéből. Magyar József harci
curatus Felső Iregre plebánusnak nevezetett
ki. — Késmárky István úrnész új nap-
ján mondotta első miséjét Paksön.

Tisztújítás a kaszinóban. A pécsi nem-
zeti kaszinó vasárnap d. e. 11 órákor tartá
tisztújító közgyűlést, melyet a távollevő el-
nök: Jeszenszky Ferenc kir. tanácsos meghi-
zásából Ráth Mátyás alelnök nyitott meg,
megköszönve a bizalmat, lemondva a tisztárk
nevében és átadva a kulcsokat. Korelnöke
Hefner József és korjegyző Szekrényessy
Ferenc dr kiáltatván ki, megválasztatott a
tisztárk, melynek eredménye: Elnök: Je-
senszky Ferenc alelnök: Ráth
Mátyás, igazgató: Kissfaludy Imre, pénz-
táros: Kellauer Sándor, ügyész: Jobst
László dr, jegyző: ifj. Serk Károly dr, számvé-
vő: Preusz Adolf könyvtáros (Bolgár
Kálmán helyett, ki a választás elfoglatlansága
miatt nem fogadta el, az ő ajánlatára) Feiler
Mihály és Obermayer Géza. Kissfaludy
Imre igazgató és Kellauer Sándor pénztáros
elfoglatlanságukat adván okul, szintén lemondtak
állásukról, de a közgyűlés bizalma őket le-
mondásuk visszavetelére bírta. Ezután meg-
választatott a bábizottság, melyről lapunk
más helyén tudósítottuk és a választmány,
melyre beadatott 56 szavazat. Megválasztatott
(56—30 szavazattal) Aidinger János, Liki János,
Lechner Antal, Schapringer Joachim,
Verbóczy István, Fekete Mihály, Kardos Kál-
mán, Lítke József, Zsolnay György, Majthényi
József báró, Nagy Jenő, Förster Béla, Krasz-
ny Mihály, dr. Szeredy József, dr. Koharits
Károly, Danitz Antal, Salamon József, Hefner
József, Fischer Ferencz, Erreth János, Male-
ter Rudolf, Rasky Mihály, Bánffay Simon,

Blauhorn Antal, dr. Hölbling Viktor. — Hol-
nap, 15 ikén d. e. 10 órákor a kaszinó évi
rendes közgyűlést tartja.

V. Fintha Dénes, pécsi rajztaná, a nagy-
m. k. kultuszminister ur által, 39415. számú,
körlevéllel ki van küldve, hogy egy, a női
kézimunka előmozdítását célzó felette hasz-
nos találmányát, t. i. a tüvarrás és himzéshez
való házilag kezelhető, olcsó és gyors módo-
zatát a leányiskolákban tandíj mellett tanítsa.
— Ezen stigmatographiai nyomjelzés előnye
a következők: 1 szor. Hogy e módszerrel egy
9—10 éves leány is képes bármely kigondol-
ható legdiszesebb rajzot, disztimént, avagy
monogrammot alig néhány perc alatt mintává
alakítani és vaszonra, selyemre, sőt bársonyra
is, azt akárhány példányban többszörösíteni.
— 2 szor. Felette olcsóba kerül. Például egy
négyeszőg láb nagyságú mintalap, melylyel
10,000 példányt is lehet nyomjelezni, alig ke-
rül 10 kr ba, holott az eddig használt ugyan-
akkora chiche 15—20 frtba került. — 3 szor
Az ezen tanszékkel való munkálás tökéletes,
tisztá nyomat hogy a szöveten — 4 szor. A
nő — ennek ismerete által — egész életére
megszabadul az előnyomatás közegeitől. —
Tandíj: Személyenként 80 kr. Anyák az elő-
adomán színtérn részt vehetnek, de tandíj
nem fizetnek. — Az iskolákat már elvégzett
leányok ezen lecké-eloadáson szintén részt
vehetnek ugyanazon tandíj mellett. — Fintha
ur a karácsonyi ünnepek alkalmából váro-
sunkban időzött s innen 25 napi pihenő után
utazott el szülő hazájá Erdély meglátogatá-
sára; utjában azonban Czegled, Nagy-Körös,
Nyagvárad, Magyar-Czék városokat fogja előbb
érteni, hogy ott nagyszerű rendszerét meg-
ismertesse.

A vízvezeték-ügyben megállapodásra jut-
tak a szűkebb bizottság és a vállalkozó meg-
hatalmazottja. Az ár 400,000 frt.

Kimutatás. A jogász bál bevételei: te-
lülfizetésben 344 frt és egy arany, egyekben
875 frt, összesen 1219 frt és egy arany. E
szép eredményben kiváló része van Tost
Gyulának, ki nagy összegű jegyeket árusított el.

Felolvasás. A kereskedelmi egyet helyi-
ségében vasárnap érdekes szűp felolvasásnak
voltunk halgatói. Dr. Nemes Vilmos „A
nihilizmusról” választékos magyaros stílyben
törökdedt annyit, a mennyi az idő viszonyai-
hoz képest megengedhető, a halgatósággal
megismerteti s törökvetést elég szép siker
koroztatja, a mennyiben a tárgy érdekelt keltő
részleteivel, nemkülönben egyes idegészítő
eseményeivel úgy a férfi, mint a nő halga-
tóság figyelmét mindvégig lekötötte, s így
könnyen érthető, hogy felolvasását megérdem-
lett elismerés követte. A t. felolvasó a füg-
getlenség keletkezett küzdelmekből indulva
ki, igen helyesen hozta kapcsolatba a nihiliz-
must a nihil szóval, mely átvittven halált is
jelent, ezt pedig a nihilisták rendszeren jutal-
mú kapják. A nihilizmus keletkezését a tu-
datlanságra vezető vissza a felolvasó, s így az
orosz ifjúságról is szólt egyet-mást; különben
pedig 3 korszakra osztja a nihilizmust, mely-
nek megszüntet egyenesen a felvilágosítottsá-
gól, a műveltség emelkedésétől teszi függővé.
A felolvasást díszes közönség hallgatta.

A pécsi ügyvédi kamara a Tamásiban el-
halt Csapó Samu ügyvéd irodájának gondno-
kává dr. Gottlieb Salamon tamási ügyvédet
nevezte ki.

Birtok változás. Dóry Lajos földbirto-
kos módosi (somogy megyei) 1700 holdas bir-
tokát eladta Pal avicini Edén, született
Majláth grófnőnek 225.000 frtért.

Ut-ügy. Baranya megye utján a f. évben
a következő munkálatok fognak fogantatni:
1. A pécsi járásban a kiépített utak
tartartása és a szásvár-hirdi ut folytatolagos
kiépítése Hossz-Hetényről Hird felé. 2.
A pécsvárdi járásban a kiépített utak tartartása
és a pécsvárad-mohácsi ut folytatolagos kiépí-
tése Püspökhatján táján. 3. A mohácsi járásban
a kiépített utak tartartása és a némethölly-
sátoristyai ut folytatolagos kiépítése Nagy-
Nyárad táján. 4. A baranyavári járásban a
kiépített utak tartartása és a főherceglak-
battinai, a belye-battinai és a nagyharsány-
battinai ut folytatolagos kiépítése Darázs, Her-
cegszöllös, Daróc és Bolmány táján. 5. A
siklósi járásban a kiépített utak tartartása és
a villány-vaszlói ut folytatolagos kiépítése

Hídvég tájkán és a szentlőrinc-nagyesányi utak kiépítése a besenői határban. 6. A szentlőrinc-nagyesányi és szentlőrinc-sellyei utak folytatolagos kiépítése. Sumony, illetve Rónádfa tájkán. 7. A helybéli járásban a kiépített utak fentartása és a szászvár-hirdi ut folytatolagos kiépítése Szászvár és Vékény közt. Továbbá, miután Bakóca község az 1887. évi 977. sz. a. kelt közgyűlési határozatát képest magát kétszeres munkára teljesítésére kötelezte, a nevezett község templomán kiépítendő utak az uradalmi korcsmáig túl levő nagy hidig való továbbépítése.

A pécsi nemzeti kaszinó folytatolagos közgyűlést holnap 15-én, vasárnap d. e. 10 órákor tartja.

A humanizmus nevében. Baranyavármegye f. h. 9-én tartott rendes közgyűlése alkalmával felhatalos alispáni jelentés egyik szakaszáról lehetetlen a legnagyobb sajnálkozással nem venni tudomást; e szakasz a jégverés által megkárosított községeknek nyújtandó segélyre vonatkozott. Megyekn közönsége társadalmi uton, tőle telhetetlen igyekezett a nyomorban sínlődő lakosságát segíteni, a megyei közgyűlés pedig a legnagyobb áldozatkészséggel szavazta meg hónapokkal ezelőtt a községek által kert kötelességet. E nemes áldozatkészség azonban hajótörést szenvedett a helygymnasium megmagyarazhatatlan kicsinykedő magatartásán a mennyiben először az alapot, melyből a kölesönt utalványozni akarták másodszer pedig a törlesztési módozatokat kifogásolva, a jégkárosítottak segítyezését eddig lehetlenné tette. Nem akarjuk a miniszterium e ridég és lelketlen burokratizmusát, nagy hangon elítélni, mert ez ugyse szükségos, eieggé beszél az előadott tény maga. Midon azonban e sajnálatos körülményt constatjuk, nem hagyhatunk emilités nélkül egy nemes emberbarátot kinek tette nemcsak e tényre szembeállítva, de önmagában véve is megerdemli, hogy a nyilvanosság előtt nyerte meg méltán megerdemelt dicséret és a közönség osztatlan elismerését. E nemes emberbarát Iván Kovács István dr.-sztmartoni bérlo és dombóli föltörkös, ki midőn a jégverés folytán a szo szoros értelmében inségbe jutott dr.-sztmartoni lakosok, mintán somogy megyéjén és a kormánytól segítyezés vegett tett lépéseik sikertelenek maradtak, és a vögszükség pillanatában a kormánytól azon kegyes biztatást kaptak, hogy megengedtetik nekik a környéken (melyet szintén evert a jég) 14 napig koldumi, karácsony előestéjén az éjféli mise uton seregestől hozzája fordulnak segítyezéért, azonnal 200 métermáza kukorizát, 70 mm. búzat, és 15 mm. babot oszt ki közöttük jól lehet a jég az ő természet is tönkre tette és gabona készletét pénzen vásárolta. E nemes emberbarát lelje jutalmát azon számos ember hálaiban, kiket a nyomortól az éhenha ástól nemesleki áldozatkészség megmentett.

A megyei közgyűlésnek, mely hétfőn tartott, egyedüli érdeket a különböző bizottságok kiegyezése adott, előbb azonban a tiszteletbeli állások töltetnek be és pedig Wargha Alajos tiszteletbeli főügyészre és Egry Béla dr. tiszteletbeli ügyészre nevezettek k; dr. Vörös Zoltán pedig a szentlőrinc járásnak és dr. Frühlund Imre a pécsi járásnak tiszteletbeli orvosává. A közigazgatási bizottságba megválasztottak a kilépők pedig: Siskovics Tamás, Driesz Lajos, Nagy Ferenc, Kisfaludy Pal és Országh Lajos az igazoló, állandó, bíráló és jegyzői vizsgálo választottak a közmunka-törvény meglazataláig elhalasztott. A községi számadásokra vnatkozólág a közgyűlés nagy helyesléssel vette tudomásul a főispán azon kijelentését, hogy a községi számadásokat a jegyzők egynek kivételével mind elkészítették és hogy ez az egy is január 20-ikáig záros határidőt kapott. Pécs város kezdeményezésére, hogy Pécsset siketödmányt lehetnének, az alispán megbiztatott, hogy a megyei siketödmányról statisztikai adatokat gyűjtjön. A gyámpéztári kamatkulca 100 után 5.21%-ban állapított meg.

Eltűnt és megkerült tanuló. Vízkereszt napja óta élénk sajnálkozás és beszéd tárgyat képezte városunkban Vizez szabolcsi tanítónak Vilmos nevű, 4-ik gymáziumi osztályba járó fiának esete, ki a mondott napon nyomtalanul eltűnt városunkból. Az eltűntről a legkalandosabb hírek jöttek forgalomba, többek között, hogy a Balokányiból fogtak ki holttestet, mely hir mineen alapot nélkülöz, mert a Balokányiban semmiféle hullát nem találtak. Az eltűnt fu után megrémült apja mindenféle a rendőrség segítyégével is kutatott, de hasztalan, míg végre szerdán este haza jött a fu maga Bródból. Idáig ment el ugyanis a fölötti bánatában, hogy ő, ki osztályában eddig a legelső volt, az utóbbi évrharmad végén nemcsak hogy valanivel gyöngébb osztályzatot kapott, hanem ennek megfelelően megszokott első helyéről a harmadikra ültetett el. Bánatát még fokozta azon körülmény, hogy tanuló társai e hátrátételről folytonosan guonyoltak. Az önértéses jóravaló fu e miatt nagyon elbusulta magát s oráját elázogositva, pénteken vasutra ült, hogy kerülje megszégyenülése helyét. Elt is jutott Bródig, de itt pénze elfogyott, beállt az éhség, ez észretértette és gyalog indult utána hazafelé s nagy nélkülözések közt lábfeletörve haza érkezett. Esete tanulságot szolgálhat a szülőknek, kik kellő felügyelet nélkül hagyják gyermeköket és az elültetési rendszer a hiveinek, m hogy megéddig fenntartottat, amikor minden a modern nevelésről sajkózik, igazán csodálatos. Ugy értesülünk különben, hogy gymáziumunkban a Wieser Vilmos esetével az elültető rendszer kiadta páráját. Jobb későn, mind soha s így a kis Wieser ért bajnak is megvan és meglesz a jó oldala.

Megpattant a gazvezető cső a Hunyady-utca 13-ik számu Valentin-téle ház közelében s a kiomló gáz a pénzén keresztül a lakasba hatolva, Eisehut Antal magánhivatalnoknak és népes családjának csaknem halálát okozta f. h. 9-én. A földregeten át szivárgó gáznak nem igen lévén szaga, Eisehut a mondott nap reggelén korán felkelve, rosszul érzé ugyan magát, de a kellemetlen érzést legyözve gyanutilanul eltávozott hazulról foglalatossága után nézendő. Néjét és gyermekét a tisztogatóalótan találta a szobákban s őket a szabadra kivonszolva s orvosi segélyt után küldve, mit Czizer Elek és Schwarz orvosok teljesítettek is, sikerült őket megmenteni, ugy hogy nekik most semmi bajuk sincs. A megrepedt gázcső kijavítottat. — Azonban az ily gázcső-roadások előre nem láthatók, mégis jó volna szélesárlag intézkedni az iránt, hogy a gázcsővek, mint azt a „P. H.” is kívánja meghatározott időközönként megvizsgáltassanak.

A fagy áldozata. Özevgy Lösnykének 2-ik megfagyott fiának a 18 éves Ödönnek hullája megtalálattat szerdán d. e. a Tetteye fölött levő katonai céllövő közelében. A hullára, melynek csak eszmasarka látszott ki a hóból köfejtök találtak rá.

Kölcsonösen áthelyeztettek Pécsről Góog Gyula és Kassáról Utri János tankerületi igazgatósági tolnokok.

Gazdak figyelmébe. A mult évi 72927. számu pénzügyminiszteri rendelet szerint ezuntal a sertések, juhok és kecskék eladásánál a tulajdonjog igazolására, illetőleg átírására f. évi január 1-től nem használhatók a bélyegtelen járlatok, hanem addig is, mig erre nézve külön intézkedés tértritt, e célra 5 kros marhalevek használandók, akként, hogy egy járlatra legfeljebb 10 darab állat írható.

A megfélemlő kúra. Tudvalevő dolog, hogy a kártyaszennyvelő népünk ifjai közt nagyon el van terjedve. Vasárnapokon és ünnepepek délutánján egy kis „huszonegy”, meg egy kis „esőndés” ott a virázós somfakör árnyékában, olyan vonzó erőt gyakorolnak rájuk, hogy felelve papot, templomot és harangszót, sőt kerülve természetes helyöket, a lányok társaságát, a piszoktól ragados kártyát késő estig le nem teszik. De ez így — more patrio — csak jó időben történhetik meg. Rossz időben, különösen pedig télen fölkeresik a csárdát ott, a korcsmáros tiltakozása ellenére is, kezdik előbb a „huszonegyen” s folytatják a „ferblin” s végre befejezik a játszmát üvöltő lármával és verekedéssel. Cs. ny községben történt a mult napok egyikén — írja levelezőnk — az utfélen fekvő s nagyon látogatott csárdában (szándékosan nem említek neveket, mert könnyen megeshetnék, hogy ez ártatlan

historia egyik, vagy másik idealista honatya-nak kedvező alkalom gyanánt szolgálja, az embri jogokon ejtett gravamen címén, hangzatos interpellációt bocsátam világba), hogy falunk nagyreményű ifjusága ismét tömegesen foglalj helyet a korcsmaszoba padjain. Egy csapat huszonegyezett, a másik — lehetleg a kvalifikáltabb rész — ferblített. De hajh! a kíméletlen sors ezuttal zavarólag avatkozott be a mulatságba. A sorsot képviselte a kártya- és sajkóhóké réme, a kapcsebtyárok és duhajok ostora: vidékünk kemény marku örsvezetője. Hanem mielőtt belépett volna, szépen az ablak alá húzódott, csalhatatlan meggyőződést szerzendő a benn folyó gyönyörűsége dolgokról. „A vízi négy!” „beszerz nyole!” „blind hat!” „vissz tizenkettő!” — egészen fülléig föltéte rotyt felkiáltások csakhamar tisztázták előtte a helyzetet. Belépett a füstös, büzös ivóba, kikapta a bíró nyalka fiának (a ki szerencsére nem kártyázott) kezéből a hajlós nádpálcát s most atyai hangon sorra kérdezte a renuettől meredező játékosokat: hát szerelmes fiam, mennyi is volt a „vízi”? mennyi a „beszerz”? hát te, kis öcsém, mennyit „blindeltél” vissza? És a nádpálca — fakadji könyekre, óh humanitás! — a feleletül adott számok mennyiséghez képest véges-vegig tanocit az ünnepi dolmányokom, kiverve azokból a hárometes port. Különösen kijutott egy i tizkárusult embernek, a ki talán a jegyzőjétől, vagy papjától tagnap kiutalványott könyorodományt tette könnemlémten kockára. A kiporolt újusag aztán kotródtott is, a merre nyílást látott! Dicsőretére legyen különben mondva: a kudarcot restelte, de nem zúgódott, mert maga is jól kiérdemelt — nek tartotta. Jézus Krisztus a jeruzsálemi templom előtornácat nem tisztogatta ki alaposabban, mint a mi katonás erejűl örsvezetőnk kispereit ezt az utzei csárdát. Az idealisták ugyan fintorgathatják orrukat s a humanitás szempontjából tetnek az eljárás ellen egy vagy más kifogást, de az az egy tagadhatatlan igaz, hogy a szülők áldjak azokat a nádpálcás vaskezekeket. Pedig hát ez a vélemény is csak nyom valamt a mérlegen.

Zenekar és dalárda Dárdán. Levelezőnk írja: A dardai eleterős, s tespedéshez nem szokott naacsag megújva az egyhangu életet, a kedelyt és szívet nemesítő s egyzserűndű kellemesen is szórakoztató foglalkozást talált magának azzal, hogy a kebelében lévő zenei taentumokat összegyűjtötte és egy zenekart alakított. A zenekar alakuló gyűlése a közeli napokban volt, mely gyűlésen kipróbáltattak az erők, s összeállítottat a „banda.” A zenekar tagjai: karmester: Kissán József dárdai tanító, működők: dr. Kiss Emil, Rapun Aladár, Kramberger Odón, Topics Gyozó, Koics Károly, Raadcs Antal, Polgáry Kálmán, Frídrich Karoly, Biczó Dezős, Fum József és Frinkel Matyas. Hogy a zenekar eleterős leend és hogy a társadalmi életben nagy hozagot van nyatva pótolni, mutatja azon lelkesültség, melyel eszméjét az intelligenta feikarolta. Az első alakulo közgyűlésen Bihari Benó ügyvéd ur felajánlott kóták és egyéb kiadások fedezésére 25 írtot, melyert a zenekar ez uton mond hálás köszönetet a kegyes adományozónak. — Dalárda is volna alakuióban s hiszik hogy az is szép vívmányokat tudna felmutatni, de azt hiszik, hogy egyelőre jó lesz abban nagyni ezen eszmét; majd ha a zenekar eleterős, tökéletes leend, gondolhatunk arra, hogy dalárdát alapítsunk, mert egy zenekari összetartani akkor midőn a zenekar tagjainak nagyobb része csak műkedelő, nagyon nehéz, a tagok csakhamar abba hagyják a zenelest. s a könnyebb dalárdát partolnák, minek következtében megeshetnék, hogy két szék között a pad alá esnék.

A maissi országos vasár f. h. 16-án lesz. **Táncestély Dárdán.** A dardai kaszinó e h. h. 11-én tartott választmányi gyűlésen elhatározta, hogy az idén nem bált, hanem csak táncestélyt fog rendezni, melyt azt hisszük, hogy egyszerűségével fog vonzani és jobban sikerülend, mint akármilyen bált. A táncestély még meghatározva nincs.

Disznaptár 1888-r. Posner Károly Lajos és fia ismert budapesti műintézetében igen csinos kis fali naptár jelent meg, mely nagy díszel kiállítva, aranyozott és szines nyomásban, nevezett cég jó hírnevének teljese megfelel.

A püspöki halászlai jogot Mohácson Beck András vette haszonbérbe.

Földfizetések a jogszabárra: Toszt Gulváné sz. Blum Róza 100 ft. dr. Dulánsky Nándor 100 ft. dr. Biedermann Erzsébet 20 ft. Engel József 18 ft. Leopold Sándor 13 ft. Kegel György 13 ft. — 10—10 ft. dr. fizettek fölül: Nádosy Kálmán, Szauder Gusztáv, Bedő Károly. — 7—7 ft. dr. Kardos Kálmán, Jeszenszky Ferenc alispán, Szirmai Oszkár, Gradwohl Ede és Gyula, Ereth János. — 5—5 ft. dr. Zsínok István, Girk Alajos, Lechner János, Szeifritz Antal, Walter János, Laubhaimer Ferenc, Szeredy József dr. Höhling Miksa dr. Szulv János. Toldy Béla dr. Schaurck Bédog dr. Förster Béla. — 4 forintot: Lammer Frigyes dr. — 3—3 ft. dr. Hinta László, Ivánkovits István, Deutsch József, Szily László, Toszt Gyula, Dobszay Antal, Zsille István, Siskovich Tamás, Székrenyey Ferenc dr. Liki János, Feiler Mihály, Driscs Lajos. — 2 2 ft. dr. Zselnay György, Székely János, Mihályfalvy dr. Lukács Adolf dr. Bors Emil dr. N. N. dr. Dámpf Sándor dr. Niek Alajos dr. Fekete Mihály, Németh József, Steinecker Ferenc, Jozef Jenő, Renc János, Mestris Imre, Krausz Ignác, Ország Lajos, Ludvig János. 1 ft. dr. Danitz Antal. Korháris Károly dr. 1 db. arany. Összesen 461 ft. és 1 dr. arany.

„Néhány szó Hoff János maláta-kivonat készítőjeiről.” E cím alatt közelebb egy közleményt hoztunk a Hoff-féle maláta-kivonat készítőinek kitünő sajtóágyairól és felelmi tettük, hogy József főherceg ő fenségének családja részére, Alcsutára és Fiumebe, rendszeresen Hoff-féle maláta-kivonattal látogat. Erre vonatkozólag egy levelet kaptunk, mely következőleg szól: „Nekem is volt alkalom Hoff-nál néhány eredeti iratot látni, melyek valóságos tisztelettel gerjesztettek bennem. Egy még jó megőrzött, de szíre koru finom papír IV. Frigyes Vilmos királytól, többek közt a következő passzus tartalmazza: „Szép gyomorsőre igen jól tett nekem.” — Jellemzően narancsoló hangon van írva, gróf Schuvaloff ismert orosz generalis egyik tővirata; „Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi sűr azonban küldendő ő felsége Sándor orosz ezár részére Zarskoje-Seloba.” — Albert szász király egy nyilatkozata így hangzik: „Maláta-kivonata, az anyakirálynőnek igen jól tesz.” Keresztény dán király a következőköt írja: „Örömmel tapasztaltam maláta-kivonatának gyógyhatását, úgy rajtam, mint házam több tagjánál.” — A walesi herceg következőleg tett megrendelést: „Kérek haladéktalanul egy küldeményt erősítő maláta-kivonattal a walesi hercegnek királyi fensége részére.” És így tovább. Tudtommal Hoff ur mintegy 70 megérdemelt kitüntetésben és kinevezésben részesült. Csak nemrég nevezte ki a magas porta udvari szállítójának, és a Hoff-féle egészségi sűr élvezése Törökországban — ahol a Korán a sűrívást tiltja — mégis szentesített. Hoff 40 év óta kipróbált szerű és pedig egészségi sűrű, egészségi csokoládéja, maláta-kivonata, melliczkorkái sat. oly különlegességek, melyek a legnagyobban m. r. v. elterjedést érdemlik, mert a szenvedő emberiség egy nagy részének segélyt nyújtanak. (E készítmények kaphatók Budapesten a magyarországi főraktárban Zeibarus-utca 7. és nálunk: Nick Károly, Spitzer S. és fia és Sipótz István uraknál.)

Nem mind arany ami fénylik. Mindenki ismeri a kereskedésben előforduló közkezdelt-szerű úgynevezett fogpuffizszappant, fogpuffizszappant, szájvizet sat. Az ember egyszerűen a legközelebbi üzletbe vagy gyógyszertárba fordul, kerü a kívánt szappant szájvizet vagy fogpuffizszappant, szájvizet amit kap, csak olesó legyen. A közönség azt hiszi: az egyik olyan mint a másik, pedig ez a közömbösség a bír vagy szájkonzerváló orvosi szerek megválasztása körül, a legnagyobb vétek önmaga ellen. Egy darab Popp-féle fogpuffizszappant 30 korba kerül és ez a szappan, mely minden gyógyszerben kapható, mégis feltűnően különbözik a többi szappanoktól. Első sorban nem drága mert egy darab, egy négy személyből álló család részére több mint négy hétre elég. E szappan kitünő szolgálatot tesz mindennemű bőrbajoknál, a bőrt frömmá teszi és gyógytulajdonságai mellett a legfinomabb pipere szappan. Dr. Popp udvari fogorvos egyéb készítményei mint Anatherin szájvíze, fogpuffizszappantja és fogpora oly különlegességek, melyek a számos ártalmas hamisítványok dacára, vagy éppen ezek folytán általánosan kedveltnek, az egész világon el vannak terjedve, minden gyógyszerben kaphatók és kiváló gyógyhatásuk miatt, melyekkel minden száj- és fogjaj ellen használhatunk egyedül kipróbált szájkonzerváló szereknek tekinthetők. Magától értetődik, hogy hamisításoktól óvakodni kell és csak Popp-féle készítményeket kell elfogadnunk.

Vegyes hírek. Tallian Béla somogyi megyei főispán neje a kaposvári templomnak igen szép és értékes, saját házépítési területét ajándékozott. — A n. k. n. z. i. s. k. z. i. n. o. elnökevé Elenspanger Lipót választották meg. — Alföldi Flatt Viktor eljegyezte Fernbach Bálint zombori nagybirtokos leányát: Angelát. — Emléktábla a leleplezés volt m. h. 29-én Kaposváron a megyei köz-kórházban, ez által óhajtva a megye közönsége elismerését fejezni ki györgyfalvi Csépnán Antal alispán iránt, kinek bugalmából a kórház-ház mostani szép fejlettségének állapotára hivatkozik. — Az emléktábla a kórház homlokzatát díszíti. — Hannay Nándor, Széchenyi Ferenc gróf nyugalmozott uradalmi tisztartója meghalt 3 ikán 73-ik évében Kaposváron. — Dr. Lipp Vilmos csorna-premontrei kanonok rendi tanár, a keszthelyi gimnázium igazgatója, kitünő régész és tudós, a Ferenc József-rend lovagja meghalt 53-ik évében. — A szegszárdi polgári olvasókör tisztújító közgyűlésén elnökké Boda Vilmos, alelnökké Adler N. János, igazgatóvá Imbri Ferenc, ügyészségi László Lajos, jegyzővé Laky László, pénztáros Haja Nándor, könyvtárosá Nicsner Antal választották meg. — Bölesekgy Gyula bécsi kereskedő eljegyezte Weinberger Armin bajai kereskedő leányát: Mariskát. — A zalae-gerszegi kaszinó elnökevé Svastits Benő főispán választották meg. — Pinter Ferenc tőkeszi i. r. k. tanító meghalt 52-ik évében. — A németpalánkai határban (Bácsbodromegye) Medakov Pára rablójilkot, kinek fejére 500 ft. díj volt kitűzve, egy esendő agyonította. — A kaposvári izr. hitközség elnökevé Bakonyi Ferenc ellenjöllet ellenében Schwarcz Samu választották meg. — A „Zalai Tanúgy” című tanügyi szaklap, melyet Bátorfi Lajos szerkesztett, 8 évi pályafutás után megszünt. — Kátay Endre dunaszentgyörgyi ref. lelkész eljegyezte özvegy Koleszváryné született Somogyi Teréz úrnőt. — Festetic Jenő gr. zalamegyei uradalmának központi első pénztárosa: Buchber József állásától fölmentve, helyébe Tóth József másodpénztárost, ennek helyébe pedig Probst Ferenc szentkereszti ispánt nevezte ki, szentkereszti ispánja pedig Király Lajos központi imkót. — Freund Samu zombori bérkereskedő (Roheim Henrik és Társa cég) eljegyezte Ungar Ida k. a. t. Eszékéről. — A szegszárdi izr. hitközség elnökevé Braun Bernát dr. pénztárosává Leopold Lajos, ellenjöllet Salomon Armin, előjárósági tagokká Pirmitzer Béla dr. Salomon Lipót, Mautner József, Hirsch József választották meg. — A zombori ügyvédi egyet tisztújító közgyűlésén elnökké Retter Nándor, alelnökké Vuits János dr. titkárrá Paul Kálmán, pénztárosá Bruck Armin, választmányi tagokul pedig Perviz Sándor, Czeder János, Molnár Gyula dr. Henneberg Sándor, Kék Lajos, Seultéy Ede, Diener János választották meg. — A csáktornyai kereskedelmi kaszinó elnökevé Benedikt Ede választották meg. — A nagykanizsai izr. hitközség elnökevé egyhangulag gelsei Gutman Henrik választották meg.

Gabona arak
Hivatalosan feljegyzettek Pécs szab. királyi város 1887. évi január 14-én tartott heti vásáron

	6 ósi	6 ft 80 kr.	6 ft 40 kr.
Buza	tavaszi	— frt — kr.	— frt — kr.
	uj	— frt — kr.	— frt — kr.
Kétszeres	6 ósi	— frt — kr.	— frt — kr.
	uj	5 ft 80 kr.	5 ft 70 kr.
Rozs	6 ósi	— frt — kr.	— frt — kr.
	uj	5 ft 60 kr.	5 ft 50 kr.
Árpa	6 ósi	5 ft 80 kr.	5 ft 60 kr.
	tavaszi	6 ft 40 kr.	6 ft 20 kr.
Zab	6 ósi	— frt — kr.	— frt — kr.
	tavaszi	— frt — kr.	5 ft 50 kr.
Hákköny	uj	— frt — kr.	— frt — kr.
	uj	— frt — kr.	— frt — kr.
Repe	uj	— frt — kr.	— frt — kr.
	uj	— frt — kr.	— frt — kr.
Kukorica	uj	— frt — kr.	— frt — kr.
	uj	6 ft — kr.	5 ft 80 kr.
Széna	uj	2 ft 80 kr.	2 ft 60 kr.
	uj	2 ft 10 kr.	2 ft — kr.

Baresi sertéshizlaltó részvény-társaság heti tudósítása.
Hizalásban lévő állomány 1514 drb. — Ebből leolásra érett 150 drb.
Takarmányárak. Tengari dara 6 ft 70 kr. — Arpa 7 ft 20 kr. — Tengeri 6 ft. — Arpa 6 ft 5.

A magyar leszámított és pénzváltó-bank baresi raktárának kimutatása.

Készlet dec 15. 71125 mk. 538959 ft biztosítással. Beraktárás a 31. 6722 mk. 4820 ft biztosítással. 7748 mk. 587150 ft biztosítással. Kiraktárás a 10214 mk. 72300 ft biztosítással. Készlet a 67634 mk. 514950 ft biztosítással. Részletek: 27678 mk. buza, 2591 mk. rozs, 2101 mk. árpa, 5916 mk. zab, 23515 mk. tengeri, 913 mk. repe, 3690 mk. galacs, 1227 mk. különféle.

A pécsi sertéshizlaltó és etelmezési társaság heti tudósítása.

Állomány 554 drb. kövér. — 554 drb. félkövér. — 487 drb. sovány. — 400 drb. sült. Az azút élénkül. — Arak emelkednek. — Kővér válogatott 45-48 kr. — Félkövér 44-46 kr. kilogrammokra. 45 kr. ételsúly páronkénti kiszámításával. — Sovány sertés — krig. — Sült 37-40 kr. kilogrammra kilogrammra. — Kukorica ára 6.10—6.80 mk. — Uj kukorica 5.60—4.80 — Arpa 6—6.20 — Darálás 50 kr. mkmknt.

Szerkesztői üzenetek.

Darda I. Kérdésre át válaszolhatjuk, hogy a »Dunántúli Közművelődési Egyesület» igen is megalkotta Pécsét ideiglenesen, működését azonban a dunántúli törvényhatóságok részvételének miatt nem kezdte meg.

F. Zs. A felfoldozást megadjuk. Igéretre számítunk. Ha ismét bejön Pécsre, ne kerüljön el bennünket.

B. B. Igen köszönjük sziveségét, de különösen az emléktárgyat, melyet a legkegyetesebben fogunk megőrizni.

Gárdonyi. Üdvözöljük munkatársaink sorában. A tárcá-cikk lehet bármely tárgyú. Mi csak azt kívánjuk, hogy lehetőségig rövid legyen. Különbön levélben tölthet.

Kolozsvár. Köszönet a szíves sorokért. Üdvözlét átadtuk és viszont tolmácsoljuk. Ha megjelöl az évkönyv, majd írunk róla.

K. B. A tárgy nem érdemelte meg a felfoldozást, de meg idejét is multa márt. A következő küldemény bizonyosan szerencsésebb lesz.

F. Szent-Lőrinc. Kérdeztél híralatot megkaptuk, de nagy elfoglaltságunk miatt még nem olvashattátok át. Jövő héten válaszolunk. Szíves tudósítását köszönjük és jó érebe is várjuk.

Vidéki levelezőink tisztelettel kérjük, hogy tudósításaikba leh. töljék minden közérdekű dolgot feljöllehen és az ételmezési osztály tagjainak személyi ügyeikre is imunk: eljegyezések, halálhíradók, balesetek, kiterjeszkedések és mindezekről lapunkat gyorsan értesítsék. Fáradozásaink számbatartók elismerésünkre és adandó alkalommal visszoutszolgaltatunkra.

Felölös szerkesztő és lap tulajdonos
FEILER MIHÁLY.

Hirdetések.

Arverési hirdmény.

4219 887.
A siklósi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Reich R. siklósi lakos végrehajtónak

Laudauer József siklósi lakos

végrehajtást szenvedő elleni 216 ft tőkekövetelés és járuléka iránt végrehajtási ügyében a siklósi kir. járásbírósg területén lévő siklósi 284. sz. tjkban felvetett 206 sz. ház, és udvara az árverést 100 forintban ezennel megállított kikéltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi január hó 25-ik napján délelőtt 10 órakor a siklósi kir. bíróság t. k. i. iratárában megtartandó nyilvános árverésen a megállított kikéltási áron alul is eladtni fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlan becsárnak 10 szazalékat, vagyis 40 forintot készpénzben, vagy az 1881. L. N. t. cz. 42. §-ában jelzett árvalymmal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékokégy értékpapírral a kikéltőt kedvezh letenni, vagy az 1881. L. N. t. cz. 170. §-a értelmében a bántóponznak a bíróságnál előleges elismeréséről kiállított számváltszer elismervélyt át-szolgáltatni.

Kelt siklóson, 1887. évi október hó 24. napján, a siklósi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

VISY PÁL, kir. albiró.

4237 87.
Arverési hirdmény.

A siklósi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kollár Iván és társai végrelajtonak Kollár Jozsef végrehajtást sz. nvedő elleni 35 ft tőkekövetelés és járuléka iránt végrehajtási ügyében az árverést a siklósi kir. járásbírósg területén lévő Petárda községben fekvő a petárdai 33. sz. tjkban felvetett 32. sz. ház, udvar és kertre az 1881. 60. cz. 156. §-a értelmében egészben 304 ft, ugyanazon tjkban felvetett 9. telek Kollár Jozsef illető 1. részben 810

Melléklet

a „Pécs” 1888. 3. számához.

Költséget nem kimélve egész terjedelmében közöljük városunk országgyűlési képviselőjének beszédét, jóllehet azt csak pénteken délután lapunk zárta után kaptuk meg. Hogy idején kinyomathassuk, a kéziratot olvasatlanul kellett szedés alá adnunk. E beszédet a fővárosi lapok csak egyes részeiben hozták. A szerk.

Perczel Miklós interpellációja.

(Tartott a képviselőház január 11-iki ülésén, szerdán.)

T. Ház!

Midőn egy kérdésben két interpelláció adatik be, a második rendesen feleslegessé válik. De fenntartom mégis a magamét; mert osztom ugyan általában a tisztelt képviselő társam Helfy Ignác által elmondottakat, sokban eltérek tőle, főleg a követendő politikára nézve.

De még az okból is, mert az újabb keringő hírek nagyon arra mutatnak, hogy Európa velünk együtt ép oly okatlanul, mint gyáván készül ismét meghátrálni a galád orosz politika előtt.

Méltóztassanak tehát megengedni, hogy azt felolvassam és tehetségem szerint indokoljam (olvassa az interpellációt):

Interpelláció az összes minisztériumhoz. Vnn-e szándékában a kormánynak részletesebben nyilatkozni azon hármás szövetség célja és terjedelme felett, mely a delegáció üléséi alkalmával a közös külügyi miniszter által jeleztetett.

Továbbá tekintettel arra, hogy Oroszország lázas sietséggel szaporítja haderejét határaink mentében, miután külügyi politikánk és államunk magatartása erre egyáltalán indokot nem szolgáltatott,

Tekintettel, hogy ezen haderő-felhalmozás oly mérveket öltött, minőket csak egy nagy-szabású hadi akcióra készülő hatalom tehet; tekintettel, hogy ezen fegyverkezésnek irányzata és céljai felett kételkedni nem lehet;

Tisztelettel kérdem, nem gondolja-e a kormány bekövetkezettnek az időt odahatni, hogy külügyi közegeink határozott tiltakozás mellett kategorize felhívják Oroszországot, (Élénk derűltéssel) hogy hadi készülődéseit ne csak szüntesse be, hanem hadait határainkon szállítsa le oly arányokra, minőket saját biztonságunk érdekében követelnünk kell. (Derűltéssel.)

Végre miután a keleti kérdésnek, mikénti megoldása reánk nézve bír legnagyobb fontossággal; Nem gondolja-e a kormány idején levőnek oly külpolitikát kezdeményezni, mely Oroszország békésávaró fondorkodásának

végét vessen és nagyhatalmunk egész súlyával odahatni, hogy a bolgár kérdésnek és ezzel a keleti kérdésnek a népek jogai alapján leendő megoldását, semmi illetéktelen beavatkozás meg ne zavarja.

T. ház! valóban igen csodálkozom azon, hogy ily nagyon fontos és véghetetlen komoly kérdésben a háznak azon oldalán (a jobb oldalra mutat) derűltéssel találkozom. (Felkiáltások jobbfelől: Nemcsak itt, de a tuloldal-on is!) De ezzel nem akarok foglalkozni most, hanem áttérek interpellációim indoklására. (Halljuk!)

Tisztelt Ház!

Pénzügyeink ziláltság-a az utóbbi éveken át annyira igénybe vette minden gondolatunkat, tevékenységünket, hogy csak igen mérsékelt figyelmet fordítottunk egyébre, a külügyi politikára ugy szólván semmit. Pedig annak eddigi következményei is elég súlyosan nehezédnek vállainkra, sőt ezek juttattak részben oly állapotba, hogy most már cselekedjék bár a legbölesebbet, ha külügyi politikánk nem módosul, nem javul, még pénzügyi bajainkat sem fogjuk gyökeresen orvosolhatni. (Igaz, ugy van! balfelől.)

És e javulástól ma talán még távolabb állunk, mint bármikor. A sohasem szünetelő orosz fondorkodás oly állapotokat teremtett a keleten, melyeknek mikénti fejlődésétől függött eddig is nemcsak Európa békéje, hanem államunk biztonsága is. Most pedig, midőn terjeszkedési politikájának alapja a keleten meg lett ingatva, senki által fenyegetett biztonságának hazug ürügye alatt halmozta fel határainkon óriási haderejét; és ezt minden bizonyynal ránk is fogja zúdítani, mihelyest a siker kilátásával teheti. (Igaz! balfelől.)

A jelenben tehát aggasztó bizonytalanság és fegyveres béke, a jövőben pedig elkerülhető létküzdelem; tehát a legnagyobb veszély; ez rövid synopsésisa a mai külügyi helyzetnek, melynek sarkkövét még most is a keleti kérdés képezi. Igaz, nem ez az egyedüli megoldatlan kérdés. Európában, de tagadhatatlan, hogy ha a kelet ti kérdés szerencsésen megoldatik, ha megoldatik Oroszország nélkül, sőt, ha kell, ellenében, a többi kérdések megoldása aránylag könnyű leszén.

Ép ezért nem érhetjük be külügyi közegeink határozatlan nyilatkozataival. Nemcsak jogunk, hanem kötelességünk szorgalmazni, hogy kormányunk határozottan jelölje meg külügyi politikájának irányát és legyen bátorsága ezt minden diplomáciai fogások mellőzésével az egész világ előtt ki is mondani, oly módon, mely minden félremagyarázást, minden equivokációt kizár. (Helyeslés balfelől.)

Kedvezőbb körülmények között a nemzet bizonyára örömmel és megnyugvással fogadná a béke fentartására vonatkozó biztatásokat. Hiszen a nemzetek vajmi ritkán óhajtják a háborút; megtanulták a történelemből, mily csekély a népek érdekében viselt háborúk

száma. És bizony a „plectuntur achi” ma is oly igaz, mint volt kétezer év előtt.

Igen is, epedve óhajtjuk a békét, de teljes, valóságos békét. Nem olyant, mely a háborunál alig csekélyebb; mindenestre tartósabb és máris alig elviselhető áldozatokra kényszeríti a nemzetet. Mely bénítólag, károsan hat iparunkra, munkásságunkra, minden érdekünkre, a közel javulásnak kilátása nélkül. (Helyeslés balfelől.)

Most, ha a nagyon is fenyegető jelenségekkel szemben el is hitetnénk, hogy az a lapos remény, melynek külügyi közegeink kifejezést adtak, valóság; és el fogjuk kerülhetni a háborút: magok a nyilatkozatok eloltják a reménynek még szikráját is arra nézve, hogy a fegyveres béke bizonytalanságaitól és roppant terheitől egyhamar megszabadulhassunk.

Lehetetlen tehát nem kételkednünk oly külpolitika helyessége felett, mely a nemzet által hozott nagy áldozatok dacára csupán ily eredményt képes felmutatni. Es önként felmerül a kérdés, vajon külügyi kormányunk helyesen választotta-e meg eszközeit, vajon azok a tényezők, melyekre eddig utalt és utal ma, nyújtanak-e biztosítékot nemcsak a háboru elkerülésére, hanem a jelenlegi émelygős és felemészítő állapotok megszüntetésére nézve is. (Ugy van! balfelől.)

A diplomácia szereti kényesnek tartani a szövetségek kérdését! Elismerem én is, hogy a nemzetközi viszonyokat nem lehet mindig a magánélet elvei alapján megbírálni.

De ha már kénytelenek vagyunk megalkudni a diplomácia kétes moráljával és nem kifogásolhatjuk, ha külügyi kormányunk nem mindig válogatos szövetségesei dolgában; azt feltétlenül kell követelnünk, hogy oly szövetségeket kössön csak, melyek minden irányban megfelelnek államunk érdekeinek, biztonságának. Már pedig senki sem tagadhatja, hogy az eddigi szövetségek sem ezen, sem egyéb követelményeknek egyáltalán meg nem feleltek. Nem esoda hát, ha most, midőn egy újabb és látszólag kedvezőbb szövetségi kombináció áll előttünk, ezt is csak igen feltételes bizalommal fogadhatjuk. A közel mulban is voltak hasonló kombinációk: Évekig hirdették azt is, hogy a három császárszövetség a békének legbiztosabb záloga. Pedig éppen fennállásának idejére esik két nagyobb és egy kisebb háboru. Bennünket is épen e szövetség sodort egy diestelen háboruba, melynek alig volt egyéb haszna, mint a tanulás, melyet a fővezénylet és hadügyi adminisztráció gyarlóságainak felismeréséből merithettünk.

A nemzet amily melegen üdvözölte a német országgyűlési szövetséget, ép oly bizalmatlansággal, sőt idegenkedéssel fogadta a hármás szövetséget. És méltán.

Mert hát merheti-e valaki állítani, hogy a három császár szövetség egyik, még pedig

leghatalmasabb tagjának az oroszoknak, akár általánosan, akár külön keleti politikájára azonos a miénkel. Lehet-e ennek érdekeit a miénkel megegyeztetni. Van-e akár nemzetközi, akár magán állami politikánknak egyetlen pontja, mely nemcsak elvi hanem érdek ellentétben nincsen az oroszéval?

Nem tartozik ide Oroszország állami intézményeinek bírálgatása. Ha az oroszok megtűrik a legmerevebb abszolutizmust mely valaha létezett, az az ő dolguk. Közönyösen nézhetjük az abszolutizmus harczát is a nihilizmussal. Mi nem rokonszenvezünk egyikkel sem, egyaránt kárhozatosnak tartjuk elvét, ocsmányának fegyvereit mindkettőnek. (Élénk helyeslés balfelől.)

De sohasem lehet közönyös oly államnak külpolitikája, mely mögött egy ember akaratától, szeszélyétől függő, most már közel száz millióra menő, feltétlenül engedelmes nyers erő áll. Kivált most, midőn a tökély legnagyobb fokára fejlesztett autokrácia, hű szolgálója a tudatlan de vakbuzgó papság és egy zsetetős de buzog nemzetiségi eszme segítségével, ezen engedelmisséget valóságos fanatizmussá fokozza.

Elnök: (csenget. Nagy zaj Felkiáltások balfelől; A muszka papokról beszél; Igaza van!) Rám nem tartozik, hogy a képviselőnek igaza van-e vagy nem, de én a magyar parlamentben kötelez vagyok arra ügyelni, hogy egy velünk ma békében élő nemzet klerusa és annak tendenciája iránt oly toleráns kifejezések ne használtassanak. (Helyeslés balfelől.)

Perczel Miklós: bocsánatot kérek, kifejezésemet más szavakkal helyettesítem, avval, hogy egy véghetetlen tudatlan és egy zsetetős, de — ismét nem akarok erősebb kifejezéssel élni — hibás nemzetiségi eszme segítségével ezen engedelmisség már a fanatizmus legnagyobb fokára emelkedett.

Ezen politikának pedig végcéljai felett ugyancsak senki sem kételkedhetik. Mert habár diplomáciája mindig a legtekervényesebb utakat választja, tetteiben mindig következetes maradt. Hagyományos terjeszkedési politikája soha sem szünetelt, sohasem tért el a másfél század előtt kijelölt ösvényről, mely most már oly közel hozta felénk ropantul felnövekedett erejét; honnan ha a tizenkettődik órában gátja nem vették, akkor fogja rák mérhetni megsemmisítő csapását mikor neki tetszik.

És ez talán már be is következett volna, ha nincsen az a derék kis nemzet mely szabadsága és önállósága, védelmére szembe mert szállani az északi óriással. Sőt ami tán még nehezebb, ellentétl a hitetleges, vesztetetés és csábítás minden nemének; és nemzeti önérzetének, hazafiságának, politikai érettségének oly bizonyítékát adta, minővel a legműveltebb nemzetek is alig dicsekedhetnek. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon. Egy hang a szélsőbalról: Jó főispán volt ez! Derültég.)

De hát Európa velünk együtt struc madár módjára nem akar a jövőbe tekinteni, nem akarja belátni: hogy ha az orosz állandóan megveti lábát a keleten, ha sikerül a Balkán félsziget népeit csak tette: is hűbéreseivé tenni, hatalma oly óriási lesz hogy Európa összes ereje alig lesz képes vele mérközni.

Valóban t. ház, Európa sem okult a multon. Keleti politikája ma sem jobb, minő volt a középkorban. Akkor is a nyugati hatalmak okatlan torzolkodása álta utját a közös veszély elleni egyesülésnek. Sőt a német armány folyton gyengítette az egyedüli nemzet erejét, a magyarét, mely addig, míg a mohácsi vész után bekövetkezett trónválság ketté nem választja, egymagában elegendő volt megakadályozni a töröknek terjeszkedését, melynek csak három század után szakadt aztán vége a magyaron elkövetett temérdek bűnök expiaciója műrével: Buda visszafoglalásával.

Pedig ha Európa egyesül, könnyen el-sepri örökre a félholdat Európa földjéről. És most is ha Európa egyetértve odadörögné az orosznak Gladstone hírbéd hand-offját, bizonyára egy kozák sem lépné át sem a Pruthot, sem a Visztulát és talán egyszerű diplomáciai akció elegendő lenne oly állapotot teremteni, mely épen az Oroszország álnok politikája által ránk kényszerített nyakig fegyverkezés átkától felmentene és talán örökre eltüntetné a keleti, vagy is inkább az orosz kérdést.

Volt idő, midőn két ut kínálkozott a keleti kérdés megoldására. Vagy fenntartani a török államot teljes épségében, vagy kezünkbe venni a Balkán félszigetnek politikai rendezését, a török iga alatt görnyedező nemzetek felszabadításával és az ott létezett kisebb államok felélesztésével.

Az első ránk nézve legkényelmesebb, de mindig nehezen valószínű lett volna; most pedig már teljesen lehetetlen.

A másik ut egyidőben egészen nyitva állott előttünk. Mondják az akkori angol tory kormány nekünk szánta e szerepet sőt erre külügyi kormányunkat fel is szólította. Kétség-telenül ez lett volna, ez most is az egyedüli helyes politika; mely nemcsak megfelelően nemzetünk geniusának, de egyuttal érdekeinket a legsikeresebben biztosítaná. A segélyünk által felszabadult kisebb államokat szoros érdekek közösségbe fűzné hozzánk. Nem zavarná azt meg semmi féltékenység, azok reánk nézve soha veszélyesek nem lehetnek; az ő függetlenségük, állami és nemzeti egységüknek épen tartása pedig legeminensebb érdekünket képezné.

Mi azonban szokás szerint tétováztunk, nem határoztuk el magunkat sem egyikre sem másikra. Az ismeretes példabeszéd Ausztriáról bennünk is valósult; csak hogy mint a dualizmushoz illik most már nem egy hanem két eszmédő késtünk meg, mások által engedjük magunkat remarkirozotni akarunkat érdekünk ellenére, és diplomacziánk még most is fontoskoda. felvonja szemöldökét mintha még oly bölcslet eslekednék midőn a bírsini szerződés sérthetlenségét hangoztató európai diplomacziával chorust csinál.

Az természetesen nem jut eszébe, hogy a Balkán félsziget népeinek is vannak jogai melyek talán mégis régibb keletiek mint a rólok nélkülök történt megállapodások

És most is épp azok kardoskodnak leginkább a szerződésék sérthetlensége mellett kik a multban ugy mint a jelenben addig tisztelték azt csak mig kénytelenek voltak vele.

Vagy talán hogy többet ne említsék a Párisi nem volt e épp oly sérthetlen nemzetközi szerződés mint a B-rlini; nem lökte e az orosz félre mihelyt büntelen tette. (Igaz, ugy van a bal és szélső balon).

T. ház!

Nem szándékom érinteni a korona jogait, a legalkotmányosabb országokban a jus belli et pacis a dolog természeténél fogva is a fejedelmre ruháztatik. Így van ez nálunk is; és helyesen van így. De mert alkotmányos országban élünk; mert oly fejedelmünk van, kiről bün lenne feltetni hogy népei érdekével óhajával ellenkező politikát akarhasson követni kötelességünk nyíltan feltárni aggodalmainkat jelezni a mit nem helyeslehetünk; emondani nézetünket óhajunkat a teendők felett. Evvel teszünk legjobb szolgálatot magának a koronának. Diplomacziája is csak akkor fog helyő nyomatókkal tekintélyel bírni ha hivatkozhatik a közvéleményre és annak feltétlen támogatására.

Irányelvünk nem lehet más, mint államunk biztonságának, érdekeinknek megőzése mellett oly külpolitika, mely a szabadság elvein és a nemzetek jogain alapul. Csak ez lehet méltó oly alkotmányos fejedelmhez, mint a mi urunk; csak ilyen lehet méltó egy

szabad nemzetekből álló nagyhatalomhoz. És most csak is ez az egyedüli, mely érdekeinknek minden irányban teljesen megfelel.

Mondjuk ki tehát, hogy mi a jelenlegi már már elviselhetlen állapotok megszüntetését csak oly politikától várhatjuk, mely Oroszország terjeszkedésének utját mindenkorra elvágja. Hogy mi sem Európa békéjét, sem államunk biztonságát megóvottunk addig nem tarthatjuk, mig az orosz fondorkodás s befolyás a keleten véglegesen meg nem semmisítettik.

Nem zárkózhatik el senki; nem zárkózom el én sem az így határozott fellépésnek nehézségei, veszélyei elől. De vannak idők, midőn a legmerészebb, sőt a legveszélyesebbnek látszó politika legjobbnak ígérkezik. Én ez időt bekövetkezettnek látom.

Most már saját biztonságunknak legkomolyabban veszélyeztetése nélkül nem engedhetjük meg, hogy az orosz, akár egyenes, akár kerülő uton, mint most tervezzi, egy talpalatnyi földet foglaljon el a keleten. Nem szabad tűrnünk, hogy akár armánnyal, akár fegyverrel hűbéreseivé tegye az ottani kisebb államokat. Nem szabad megengednünk, hogy azt az állást, melyet — bizony nem a mi becsületünkönkből — a keleten elvesztett, visszahódítsa.

Ma még képesek és elég erősek vagyunk ezt megelőzni, mégis kell előzünk még egy háboru árán is.

Aműgy is szélteben hirdetik, hiszi mindenki, hogy az összeütközés az oroszsal elkerülhetlen, tehát ne várjuk be mig azt az orosz tetszése szerint kényszeríti ránk, hanem írjuk fel politikánk programjára már most, midőn az esélyek feltételei nem kedvezőtlenek.

T. ház. Azt hiszem amiket elmondottam elegendőn indokolják interpellációm. Nem tudom minő választ ad rá a Miniszterium. Lehet hogy ez is az időszertütlenség steropty ellenvesztésével üttetik el. De az én hi em szerint, mikor a helyzet oly félre nem mérhető alakot ölt mint most. Diplomacziázás s tulzott diskreció semmi esetre sem használhat csak árthat és most oly átlátszó alakoskodás, volna mely félrevezetni ügyem fogna senkit, legfeljebb neveltségessé tenne bennünket.

A lapok szélteben hirdetik, hogy a béke kilátásai egyre növekednek. Nem tudom, mire alapítják hitüket. Az orosz vont-e vissza egyetlenegy katonát határunkról? Sajtójának hangja változott-e irányunkban. De a mi fő; lehet e állítani, hogy lemondott terjeszkedés, tehát agressziv politikájáról? Lehet-e tagadni, hogy ezen politika állandósította eddig is a háboru veszélyét és kényszeríti ránk a fegyveres békét.

Midőn tehát tisztán áll, hogy mig Oroszország meg nem bémittatik annyira, hogy terjeszkedési politikáját folytatni képes ne legyen, Európa békéje és államunk biztonsága egy hajszálon fog mindig függni, akkor meg van adva a megoldás kulcsa is; ez pedig sem több, sem kevesebb, mint: Russian esse restringendam.

Ez ma sem könnyű, de lehetséges. Holnap mindenesetre nehezebbé, sőt talán lehetlenné válhat

Ajánlom interpellációmát a kormány és a t. ház figyelmébe.

(Élénk éljenzés és helyeslés a bal s szélső balfelől.)